

Результати опитування керівників підприємств Чернівецької області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2025 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Чернівецької області в IV кварталі 2025 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Чернівецької області** у IV кварталі 2025 року свідчать, що зважаючи на війну, брак обігових коштів та дорогі енергоносії респонденти стримано оцінювали обсяги виробництва товарів і послуг в Україні, а також були стримано налаштовані щодо розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалася вища інфляція. Девальваційні очікування посилилися.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 9.1%) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 1.8%;
- швидше зростання цін на споживчі товари та послуги: 66.7% респондентів очікували, що інфляція перевищить 10.0% (у попередньому опитуванні – 54.5%), у цілому по Україні – 56.7%. Головними чинниками інфляції респонденти називали витрати на виробництво, курс гривні до іноземних валют, воєнні дії та їх наслідки (графік 2);
- вищі темпи девальвації національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікували 100.0% респондентів області (у попередньому кварталі – 90.0%), у цілому по Україні – 87.9%;
- стримані результати стосовно фінансово-економічного стану своїх підприємств: баланс відповідей – «мінус» 8.3% (у III кварталі 2025 року – 9.1%), у цілому по Україні – 0.8% (таблиця);
- зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – «мінус» 8.3% (у III кварталі 2025 року – 18.2%) (таблиця), у цілому по Україні – 9.6%;
- зменшення інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт та на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – «мінус» 27.3% та «мінус» 18.2% відповідно (у III кварталі 2025 року – «мінус» 22.2% та «мінус» 11.1% відповідно) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 2.9% та 7.0% відповідно;
- кількість працівників на своїх підприємствах на поточному рівні: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 11.1%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 3.8%;
- уповільнення темпів зростання цін на товари / послуги, що купують та продають підприємства: баланси відповідей – 91.7% та 58.3% відповідно (у III кварталі 2025 року – 100.0% та 72.7% відповідно) (графік 6). На подорожчання товарів / послуг власного виробництва, за оцінками респондентів, найбільше впливали ціни на енергоносії, ціни на сировину та матеріали, вартість трудових ресурсів (графік 7);
- зростання витрат на одиницю продукції та на оплату праці одного найманого працівника нижчими темпами: баланси відповідей – 63.6% і 36.4% відповідно (у попередньому кварталі – 77.8% і 60.0% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежували спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називали воєнні дії та їх наслідки, брак обігових коштів (вплив чинника значно посилюється) та занадто високі ціни на енергоносії (графік 5).

Респонденти очікували зростання потреби в запозичених коштах для фінансування діяльності підприємств найближчим часом. Підприємства області, що планували брати банківські кредити (41.7%), обирали запозичення виключно в національній валюті (графік 8). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називали наявність інших джерел фінансування та невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання (вплив чинника посилюється) (графік 9).

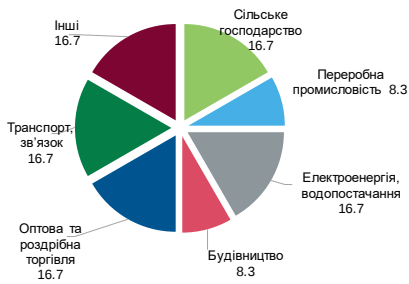
83.3% респондентів області зазначили, що не мали проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 95.9%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

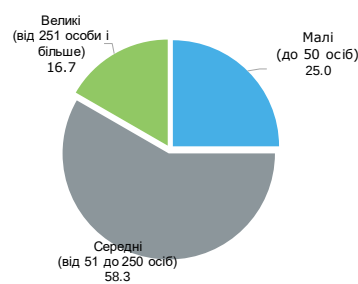
- поточний фінансово-економічний стан підприємств задовільний: баланс відповідей – 0.0% (як у III кварталі 2025 року), у цілому по Україні – «мінус» 5.8%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва нормальний: баланс відповідей – 0.0% (як у попередньому кварталі);
- підприємства області мали залучати додаткові виробничі потужності, щоб задовольнити неочікуване зростання попиту: баланс відповідей – «мінус» 18.2% (у попередньому кварталі – 18.2%).

Паспорт вибірки^{1, 2}

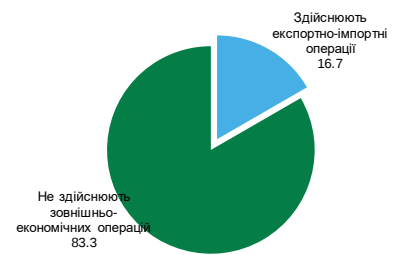
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

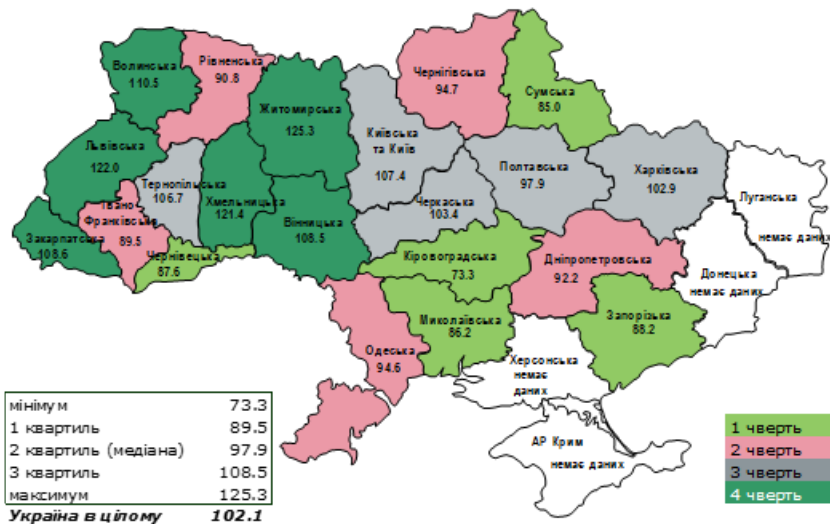

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 03–25 листопада 2025 року;
- опитано всього 12 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями^{3, %}

*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Чернівецької області щодо ділової активності (за складовими)

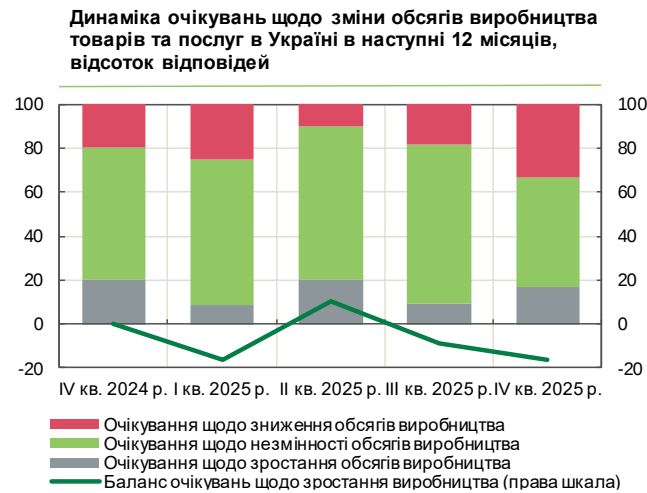
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	IV кв. 2024 р.	I кв. 2025 р.	II кв. 2025 р.	III кв. 2025 р.	IV кв. 2025 р.
фінансово-економічного стану	0.0	-8.3	9.1	9.1	-8.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	0.0	-16.7	0.0	18.2	-8.3
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	0.0	-20.0	-11.1	-22.2	-27.3
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-22.2	-20.0	-11.1	-11.1	-18.2
кількості працівників	10.0	0.0	11.1	-11.1	0.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

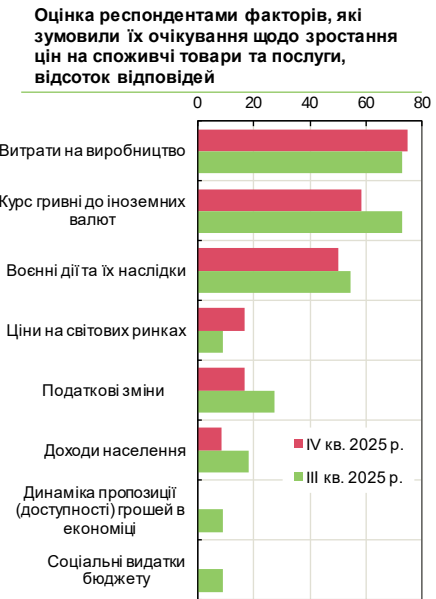
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

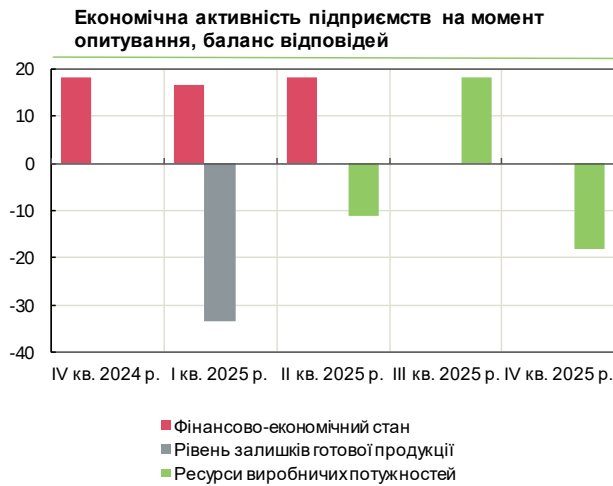
Графік 1

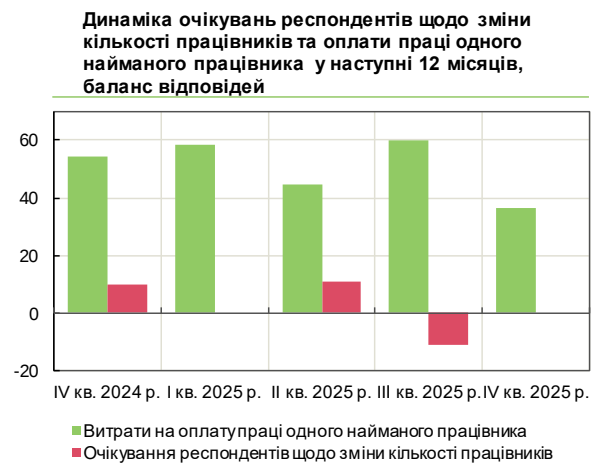
Графік 2

Графік 3

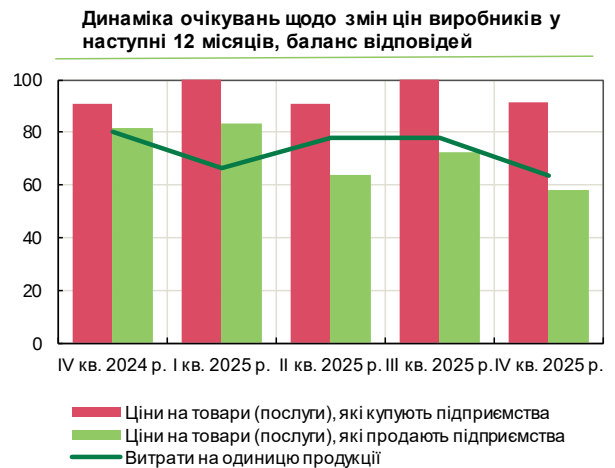
Графік 4

Графік 5

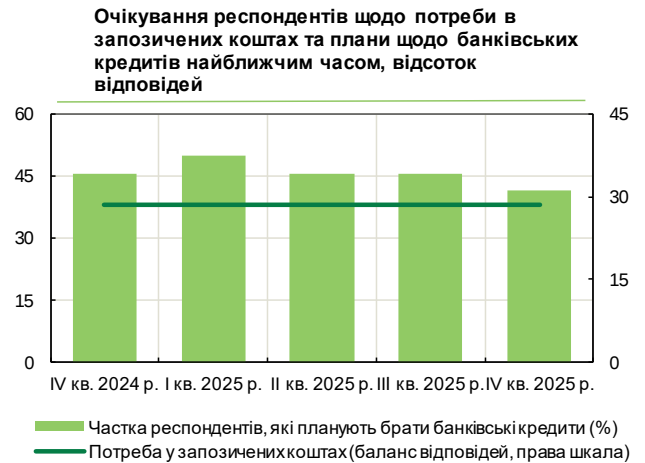
Графік 6

Графік 7

Графік 8

Графік 9

